

Επίλογος

Ο **επίλογος** αποτελεί το τελευταίο τμήμα της παραγωγής κειμένου, αφού **ολοκληρώνει την ανάπτυξη του θέματος**. Σ' αυτόν παρουσιάζονται, συνήθως, συμπυκνωμένα όσα ήδη έχουν αναπτυχθεί στο κύριο μέρος. Όπως ο πρόλογος αποτελεί την πυξίδα για την ανάπτυξη του θέματος, έτσι και ο επίλογος δείχνει την ολοκλήρωση της ανάπτυξης του. Δεν έχει «αναπτυξιακό» χαρακτήρα, είναι πάντοτε σύντομος και περιεκτικός. Επειδή αποτελεί την **τελευταία εικόνα της παραγωγής κειμένου** και οι εντυπώσεις που προκαλεί συχνά είναι **καθοριστικές για την τελική βαθμολογία** καλό θα είναι ο μαθητής να ελέγχει κατά πόσο αυτά που αναφέρει στον επίλογο βρίσκονται σε πλήρη αντιστοιχία, με τις βασικές απόψεις του, του κυρίου μέρους, αφού αυτές οφείλει ο επίλογος να υπηρετεί.

Είδη	Χαρακτηριστικά
Ανακεφαλαιωτικός	Επανάληψη των βασικών σημείων του κυρίου θέματος
Συμπερασματικός	Σύνοψη της βασικής ιδέας του θέματος, τελικό συμπέρασμα
Αντιθετικός	Σχολιασμός της αντίθετης άποψης του θέματος
Αξιολογικός	Παρουσίαση της προσωπικής μας άποψης ως αποτέλεσμα των στοιχείων του κυρίου θέματος
Δεοντολογικός (μόνον όταν οι προτάσεις αντιμετώπισης δεν συμπεριλαμβάνονται στα ζητούμενα του θέματος)	Αναφορά βασικών προτάσεων αντιμετώπισης της κεντρικής έννοιας/προβλήματος
Με προοπτική	Παρουσίαση των προοπτικών που διαφαίνονται για το μέλλον (θετικών ή αρνητικών)

Προσοχή!!! Προτιμότερο θα ήταν στον επίλογο να αποφεύγονται ευχές, προτροπές, συμβουλές, στοιχεία δηλαδή, που απομακρύνουν από την ορθολογική αντιμετώπιση του προβλήματος που δόθηκε για ανάλυση.

Προτεινόμενοι τρόποι έναρξης επιλόγου:

- Εύκολα λοιπόν, συνάγεται το συμπέρασμα...
- Γίνεται, λοιπόν, αντιληπτό...
- Αβίαστα, λοιπόν, οδηγούμαστε στο συμπέρασμα...
- Από όσα ως τώρα έχουν διατυπωθεί, αξίζει να τονίσουμε συμπερασματικά...
- Το κεντρικό λοιπόν πόρισμα που αναδύεται από τη σύντομη αυτή μελέτη του προβλήματος συμπυκνώνεται...
- Συμπερασματικά, λοιπόν, μπορούμε να επισημάνουμε...
- Ως κατακλείδα αρμόζει να τονιστεί...